

Sygn. akt VI Ka 797/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 marca 2020 r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze w VI Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący – Sędzia Andrzej Tekieli

Protokolant – Emilia Tkacz

po rozpoznaniu w dniu 10 marca 2020 r.

sprawy **B. S. (1)** ur. (...)

s. H., E.

oskarżonego z art. 286 § 1 kk

z powodu apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze

z dnia 2 października 2019 r. sygn. akt II K 158/18

I. zmienia zaskarżony wyrok wobec oskarżonego B. S. (1) w ten sposób, że uniewinnia oskarżonego od popełnienia przypisanego mu czynu,

II. zasądza od oskarżycieli subsydiarnych M. N. (1) i P. N. na rzecz oskarżonego B. S. (1) kwoty po 420 złotych tytułem udziału obrońcy z wyboru w postępowaniu odwoławczym,

III. stwierdza, że koszty sądowe w sprawie ponoszą oskarżyciele subsydiarni M. N. (1) i P. N. w 1/2 części każdy z nich.

UZASADNIENIE

Formularz UK 2	Sygnatura akt	VI Ka 797/19	
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1		
1. CZEŚĆ WSTĘPNA			

<p>1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji</p>	
<p>Wyrok Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze z dnia 2 października 2019 r. sygn. akt II K 158/18</p>	
<p>1.2. Podmiot wnoszący apelację</p>	
<p># oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego</p>	
<p># oskarżyciel posiłkowy</p>	
<p># oskarżyciel prywatny</p>	
<p># obrońca</p>	
<p># oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego</p>	
<p># inny</p>	
<p>1.3. Granice zaskarżenia</p>	

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany		

	w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	

#	brak zarzutów				
1.4. Wnioski					
#	uchylenie	#	zmiana		
2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy					
2.1. Ustalenie faktów					
2.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
2.2. Ocena dowodów					
2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów					

Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu	
2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)			
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu	
STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków			
Lp.	Zarzut		
	naruszenia przepisów prawa materialnego tj. art. 284 § 2 k.k. polegające na błędnym przyjęciu że kwoty wypłacone przez P. i M. N. (2) na	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	

	<p>rzecz spółki (...) sp. z o.o. w L. mogły stanowić przedmiot przywłaszczenia w rozumieniu tego przepisu;</p>	
<p>naruszenia przepisów prawa karnego materialnego tj. art. 72 § 1 pkt 8 k.k. poprzez zobowiązanie oskarżonego do wykonania wyroku sądu powszechnego który dotyczył zupełnie innego podmiotu tzn. spółki prawa handlowego wyposażonej w odrębną osobowość prawną – bezp przedmiotowy (art.436 k.p.k.).</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zapadłego orzeczenia poprzez przyjęcie że oskarżony przywłaszczył powierzone mu przez pokrzywdzonego środki pieniężne w kwocie 35.191,50 zł. podczas gdy</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	

<p>ujawnione w toku postępowania okoliczności nie pozwalały na poczynienie tego rodzaju ustaleń;</p>		
<p>obrazy przepisów prawa procesowego mającej wpływ na treść orzeczenia tj. art. 7 k.p.k. poprzez przekroczenie w zakresie ustalenia sprawstwa i winy oskarżonego zasady swobodnej oceny dowodów, pojęcie tej oceny w sposób dowolny, sprzeczny z zasadami wiedzy i doświadczenia życiowego, w sposób wykluczający możliwości ustalenia prawdy obiektywnej, a polegające na:</p> <p>a) uznaniu wyjaśnień oskarżonego nie przyznającego się do popełnienia zarzucanego jej czynu za niewiarygodnych, w sytuacji gdy żaden dowód</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>	

<p>w sprawie nie pozostaje z powyższymi twierdzeniami oskarżonego w sprzeczności,</p> <p>b) uznaniu że oskarżony miał zamiar przywłaszczenia środków pieniężnych w kwocie 35.191,50 zł., mimo że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy wskazuje na brak zamiaru oskarżonego w tym zakresie.</p>	
<p>Zwiąże o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>	
<p>Ad.1</p> <p>Sąd I instancji wydał wyrok skazujący oskarżonego B. S. (1) za przestępstwo przywłaszczenia mienia w jego kwalifikowanej postaci (tzw. sprzeniewierzenia z art. 284 § 2 k.k. i na etapie postępowania odwoławczego wobec braku</p>	

apelacji na niekorzyść nie był możliwy powrót do pierwotnej kwalifikacji prawnej zachowania się oskarżonego tj. oszustwa z art. 286 § 1 k.k., już chociażby ze względu na surowsze zagrożenie karą pozbawienia wolności za to przestępstwo. W chwili obecnej możliwe było rozpatrywanie odpowiedzialności karnej oskarżonego jedynie na gruncie przestępstwa przywłaszczenia.

Przedmiotem czynności wykonawczej w przypadku przestępstwa przywłaszczenia jest **cudza rzecz ruchoma** (lub cudze prawo majątkowe) którą sprawca zatrzymuje dla siebie **bez tytułu prawnego**. Sprzeniewierzenie polega na przywłaszczeniu rzeczy ruchomej powierzonej

sprawcy,
powierzenie jest
to przekazanie
władztwa nad
rzeczą z
zastrzeżeniem
obowiązku jego
późniejszego
zwrotu (zob.
M. Mozgawa,
Kodeks karny,
Komentarz
aktualizowany
LEX/el 2020,
A Zoll red.
Kodeks karny ,
część szczególna
tom III).
Cudzą rzeczą
ruchomą są
również
pieniądze (art.
115 § 9 k.k.).
W przypadku
przestępstwa z
art. 284 § 2
k.k. koniecznym
jest wykazanie
że oskarżony
pobierając
powierzone mu
środki pieniężne
i dysponując
nimi realizował
zamiar tzw.
animus rem
sibi habendi tj.
zamiar
zatrzymania
tych środków
dla siebie bez
żadnego tytułu
prawnego (zob.
wyrok SA w
Warszawie z
2.10.2019 r. II
AKa 386/18,
LEX nr
2766754). Nie
stanowi

przedmiotu
sprzeniewierzenia
rzecz ruchoma
która została
powierzona w
sytuacji **kiedy**
treść umowy
stanowiącej
podstawę
przekazania
rzeczy lub
okoliczności
sprawy
wskazują na
przeniesienie
własności tej
rzeczy na
sprawcę (zob.
wyrok SA w
Szczecinie z
27.09.2018r.II
AKa 122/18,
LEX nr
2668099).

Przeświadczenie
sprawcy co
do prawa
dysponowania
będącym w
jego
posiadaniu
mieniem
wyłącza
wymaganą
dla
przestępstwa
przywłaszczenia
umyślność, a
w konsekwencji
czyn taki
może być
oceniany
wyłącznie na
gruncie
prawa
cywilnego

(zob. wyrok SA
we Wrocławiu z
2.07.2014 r. II

AKa 177/14 LEX
nr 1499081).

W niniejszej
sprawie
bezspornym jest,
że oskarżyciele
subsydiarni M.
N. (1) i P. N.
zawarli w dniu 2
czerwca 2015 r.
ze spółką (...)
sp. z o.o. w L.
której prezesem
był oskarżony
B. S. umowę
o wykonanie
inwestycji
budowlanej na
mocy której
wyżej
wymieniona
spółka
zobowiązała się
wykonać na
rzecz
oskarżycieli
prace murarskie
wraz z
konstrukcją i
pokryciem
dachowym
domu
jednorodzinnego
za
wynagrodzeniem
54.000 zł.
(umowa k. 13 –
18). Bezsporne
jest również
że powyższa
umowa była
ustnie
modyfikowana
przez strony.
Pokrzywdzona
M. N. (1)
zeznawała na
rozprawie przed
Sądem I

instancji "...my zgodziliśmy się że wartość tej umowy zostanie podniesiona do kwoty 82.500 złotych i na tą okoliczność nie sporządziliśmy pisemnego aneksu do umowy.

Pozostałe postanowienia umowy zawartej na piśmie pozostały bez zmian.

Oskarżony miał kupić cały materiał zgodnie z tą umową oraz wykonać pracę, zapewnić sprzęt i ludzi. Z tego obowiązku oskarżony się nie wywiązał, mimo iż przekazaliśmy oskarżonemu

kwotę 65.500 złotych to oskarżony nie kupił materiałów na naszą budowę...

musieliśmy z własnych środków te materiały budowlane wydatkować na kwotę 35.181,80 zł..." (k. 147 odwrót).

Nie ulega więc wątpliwości że wskazana w opisie przypisanego

oskarżonemu
przestępstwa
przywłaszczenia
kwota pieniędzy
mająca stanowić
przedmiot
przestępstwa,
została
przekazana
przez
pokrzywdzonych
oskarżonemu w
wyniku realizacji
wyżej
wymienionej
umowy o
wykonanie
inwestycji
budowlanej. Nie
ma przy tym
znaczenia czy
pieniądze te
zostały
przekazane
tytułem
„wynagrodzenia
za wykonane
prace” czy też
„na poczet
zakupu
materiałów
budowlanych”,
jak to wywodzi
pełnomocnik
oskarżycieli
subsydiarnych w
odpowiedzi na
apelację. Istotne
jest to, że
pieniądze te w
sposób
bezsporny
stanowiły
realizację
przedmiotu
umowy z dnia
2 czerwca 2015
r. Rację ma
skarżący
obrońca kiedy

podnosi w
apelacji, że
pieniądze te
z chwilą ich
wpływu na
rachunek spółki
nie miały dla
oskarżonego
uprawnionego
do działania w
imieniu spółki
statusu rzeczy
cudzej. Tym
samym nie
mogły być one
przedmiotem
przestępstwa
przywłaszczenia
z art. 284 § 1
k.k. czy też z
art. 284 § 2
k.k., co skutkuje
brakiem
wypełnienia
jednego z
ustawowych
znamion tych
przestępstw.
Fakt iż
oskarżony nie
wywiązał się z
umowy,
oskarżyciele
subsydiarni
musieli wyłożyć
kolejne
pieniądze aby
zrealizować
inwestycję rodził
po stronie
oskarżonego
odpowiedzialność
cywilnoprawną
kontraktową ,
co skutkowało
prawomocnym
wyrokiem Sądu
Rejonowego w
Zawierciu z dnia
19.09.2016 r. w

sprawie sygn.
akt I C 704/15
(odpis k. 136).
Nie uszło to
uwadze Sądu I
instancji (str.
6 pisemnego
uzasadnienia
zaskarżonego
wyroku, k. 155
odwrot akt).
Niemniej
odpowiedzialność
karna
oskarżonego za
popelnienie
przestępstwa
przywłaszczenia
pieniędzy w
wyżej
wymienionej
kwocie, z
przyczyn
prawnych o
których mowa
powyżej nie
wchodziła w
rachubę, co
czyni zasadnym
zarzut apelacji
dotyczący
naruszenia
prawa
materialnego.

Ad.2

Zarzut
naruszenia art.
72 § 1 pkt 8 k.k.
beprzedmiotowy,
wobec
zasadności
zarzutu Ad.1
(art. 436 k.p.k.).

Ad 3

Zarzut błędu
w ustaleniach
faktycznych
uzasadniony
przy
uwzględnieniu
całej
argumentacji
zawartej w Ad 1.

Ad 4

Zarzut obrazy
art.7 k.p.k.
uzasadniony
przy
uwzględnieniu
argumentacji
zawartej w Ad.1.
Podkreślić
należy, że
skarżący
zasadnie
podnosi brak
zamiaru
przywłaszczenia
pieniędzy w
wyżej
wymienionej
kwocie przez
oskarżonego
(czyli
niewyczerpanie
także znamion
strony
podmiotowej)
skoro oskarżony
działał w
przekonaniu
uprawnienia do
dysponowania
tymi środkami
przekazanymi
przez
oskarżonych w
wyniku realizacji
umowy
cywilnoprawnej.

Wniosek		
O zmianę wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od popełnienia przypisanego mu czynu	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
O uchylene wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwięzłe o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Zasadność zarzutów Ad 1, Ad.3 i Ad.4 skutkowałą zasadnością wniosku o zmianę wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego. Tym samym niezasadny był alternatywny wniosek o wydanie orzeczenia kasatoryjnego.		

OKOLICZNOŚCI**PODLEGAJĄCE
UWZGLĘDNIENIU
Z URZĘDU**

1.

Zwiąże o
powodach
uwzględnienia
okoliczności

5.

ZSTRZYGNIECIE**SĄDU
ODWOŁAWCZEGO****5.1.
Utrzymanie w
mocy wyroku
sądu
pierwszej
instancji**

1.

Przedmiot
utrzymania w
mocyZwiąże o
powodach
utrzymania w
mocy**5.2. Zmiana
wyroku sądu
pierwszej
instancji**

1.

Przedmiot i
zakres zmiany

Całość wyroku Sądu I instancji			
Zwiężle o powodach zmiany			
Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok wobec oskarżonego B. S. (1) w ten sposób że uniewinnił oskarżonego od popelnienia przypisanego mu czynu wobec zasadności trzech zarzutów i pierwszego z wniosków apelacji.			
5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji			
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia			
1.1.		# art. 439 k.p.k.	
Zwiężle o powodach uchylenia			

2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwiąże o powodach uchylenia			
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwiąże o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia			
4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.	
Zwiąże o powodach uchylenia			
5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania			
5.4. Inne rozstrzygnięcia			

zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
6. Koszty Procesu		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
II i III	Na podstawie art. 632 pkt 1 k.p.k., art. 636 § 1 i 3 k.p.k. i art. 640 § 1 k.p.k. Sąd Okręgowy stwierdził że koszty sądowe w sprawie ponoszą w 1/2 części oskarżyciele subsydiarni M. N. (1) i P. N. oraz zasądził od wyżej wymienionych oskarżycieli subsydiarnych na rzecz oskarżonego B. S. (1) kwoty po 420 zł. tytułem udziału obrońcy z wyboru w postępowaniu odwoławczym.	
7. PODPIS		

1.3. Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	1		
Podmiot wnoszący apelację	Obrońca oskarżonego		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Sprawstwo i wina oskarżonego		
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		

#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
1.4. Wnioski		
#	uchylenie	# zmiana